

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

In deze Nieuwsbrief o.m.:

Pag. 1,2,: Bonds bureau – Bonds bibliotheek
Pag. 3,4,5: Johannes Kepler – Jan M. Broeders
Pag. 5..10: Supersoon – P. Daverschot
Pag. 10,11: Michel Osteuropa - Rusland – Henk P. Burgman
Pag. 11..14: WO II 10 mei 1940 – Adam van der Linden
Pag. 15,16: Uw reacties

Bonds bureau

Het secretariaat KNBF is niet meer op vaste tijden bezet. Het bestuur heeft de taken overgenomen.

KNBF - Audio Visueel Centrum

Het is nu een mooi moment om alvast na te denken over de volgende clubavond. Deze kunt u een gezellig en leerzaam filatelistisch tintje geven met een presentatie of lezing van het Audio Visueel Centrum (AVC).

Een aantal lezingen is beschikbaar als Power Point presentatie, welke per e-mail (via We Transfer) wordt verstuurd. U kunt de presentatie op uw eigen pc opslaan tot het moment van gebruik.

Daarnaast is een aantal lezingen op CD beschikbaar.

Om de presentaties af te spelen heeft u nodig: een pc (evt. met CD speler), een beamer en een projectiescherm (of een witte muur).

U kunt een lezing aanvragen via info@knbf.nl. De complete lijst met beschikbare lezingen kunt u vinden op www.knbf.nl (onder Diensten ... Audio Visueel Centrum).

KNBF Bibliotheek|:

Wij zijn nog steeds bezig met het (her)invoeren en controleren van de vele duizenden boeken in de bibliotheek. Het controleren van de vele thematische boeken is afgerond.

Ook op het digitale vlak zitten we niet stil.

Een van onze vrijwilligers is bezig met het ontsluiten en sorteren van de vele digitale zaken, zoals artikelen, tijdschriften en boeken, die wij in het verleden hebben binnen gekregen.

Deze worden op een stand-alone computer gezet en zullen in de nabije toekomst in de bibliotheek geraadpleegd kunnen worden. Afgelopen week zijn er weer een aantal digitale bestanden toegevoegd en zijn we bezig geweest om het gebruiksgemak/vriendelijkheid te verhogen.

Mocht u nog filatelistische digitale bestanden hebben die interessant zijn en waar geen auteursrecht (meer) op berust en die u met ons wilt delen, dan kan u deze naar ons mailen. (bibliotheek@knbf.nl). Het is raadzaam om grote bestanden per WeTransfer te verzenden.

Vanuit de luie stoel is de catalogus vanuit huis gemakkelijk in te kijken en kan men op titel en/of auteur zoeken. Ook kan men via de knop "Geavanceerd zoeken" op meerdere details zoeken. Ga naar - <https://app.colibris.be/knbf/>

Verder kunt u daar ook zien wat onze nieuwe aanwinsten zijn.

Attentie!! U hoeft nergens in te loggen of een wachtwoord in te voeren.

U gaat op de homepage gewoon naar diensten en dan; Bondsbibliotheek daar ziet u bovenstaande link staan.

Zoeken in de catalogus

Bij het kopje 'Doorzoek de bibliotheek' staat onder het zoekveld de knop 'Geavanceerd zoeken'. Het is raadzaam om eerst bij het bovenste zoekveld 'Type' een keuze te maken (boek, tijdschrift, artikel of catalogus). Dan komen namelijk meerdere zoekmogelijkheden in beeld. U kunt dan bijvoorbeeld ook op 'Land' zoeken.

Laat ons weten wat u ervan vindt. Aanmoedigingen, kritieken en ideeën, alles is welkom.

Uiteraard is er de afgelopen maand weer nieuw materiaal binnen gekomen namelijk:

"A History of Postage Advertising" van C.P. Souers.

"Comics - Ganze Welt". - Michel catalogus.

Brunei - "The History and a Plating Study", Robson Lowe.

Brunei : Booklet no. 34 : "The definitive Issues and Postal Cancellations to 1974" van P. Cockrill & E. Thorndike.

"Verhuiskaarten naar het buitenland uit de collectie van Jan van den Berg" van M. Brekelmans.

UNTEA : "Het interim-bewind van de United Nations Temporary Executive Authority over Westelijk Nieuw Guinea" van E.R. Hofman.

Ook onze doubletten voorraad is wederom verrijkt met vele doublures.

Deze doubletten liggen in de bibliotheek in Houten te wachten op een nieuwe eigenaar.

Wij hebben dozen met doubletten staan die verenigingen op hun bijeenkomsten kunnen neerzetten zodat de leden hier boeken kunnen aanschaffen.

Bij een aantal verenigingen blijkt dit aan te slaan. Denk er eens over na of u uw leden niet op deze wijze kennis kunt laten maken met postzegel literatuur. Voor de vereniging een extra attractie, voor de leden een extra reden om de bijeenkomst te bezoeken en voor de bibliotheek een welkome aanvulling van de kas. De opbrengst is uiteraard voor de bibliotheek.

U kunt langskomen om de drie kasten en ± 15 dozen met doubletten door te nemen en zien of er iets naar uw gading bij zit.

Alle doubletten zijn zéér schappelijk geprijsd en afdingen mag!!

De bibliotheek is geopend op woensdag van 10.30 uur tot 16.00 uur. Graag van tevoren bellen (030 - 3075 469) of e-mailen (bibliotheek@knbf.nl) om een afspraak te maken.

Tot ziens in de bibliotheek!

Namens Team-Bibliotheek - Henk P. Burgman

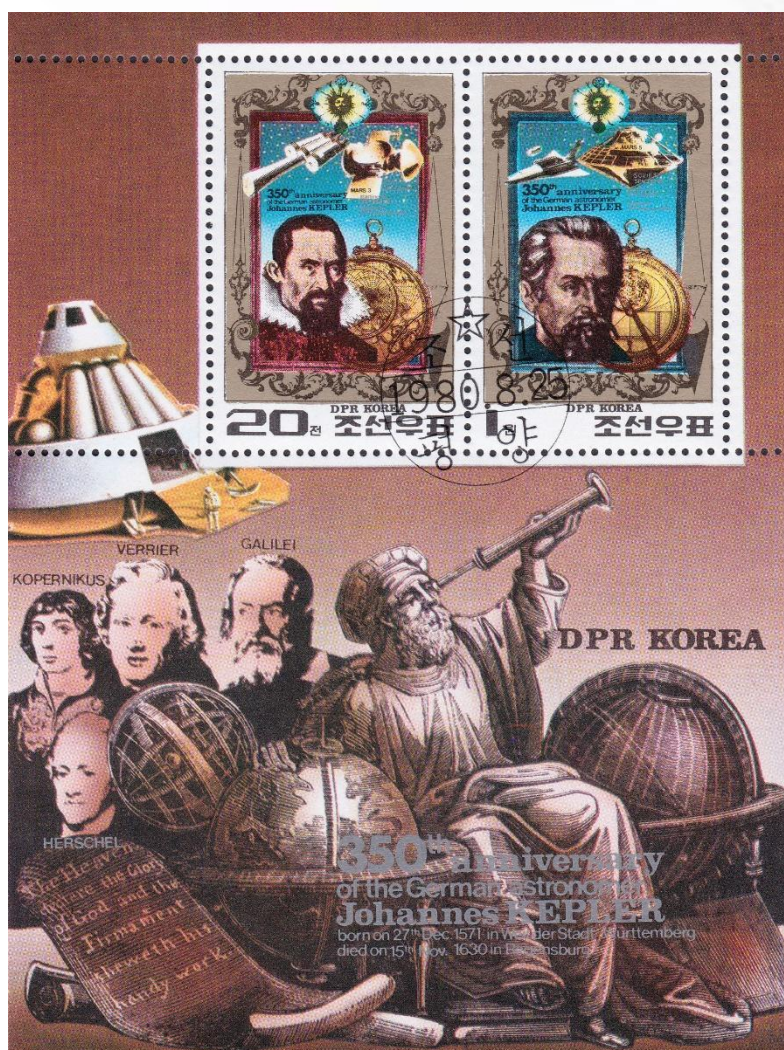
Filatelistische aandacht voor: Johannes Kepler (3)

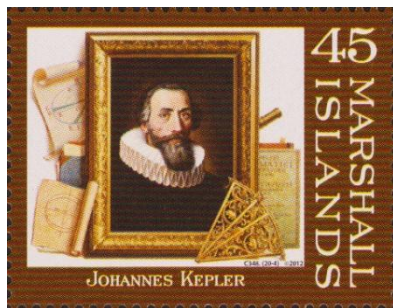
De vrouw van Kepler sterft in 1611. In dat jaar publiceert hij zijn verhandeling “Dioptrice” met een uitgebreide beschrijving van de constructie van de Keplerse telescoop. Wie bijziend of verziend is, is meestal bekend met de sterkte van brillenglazen in één, twee of meer dioptrieën. Dit begrip van waardebeoordeling voor de sterkte van brillenglazen is beschreven door wetenschapper Johannes Kepler (1571-1630) in zijn boek Dioptrice. Hij legde daarmee het wetenschappelijk fundament voor de dioptrie. Zijn gehele leven was Kepler actief aanhanger van de leer van Maarten Luther en had bovendien een geheel eigen visie en benadering over het gedachtegoed van Luther. Door zijn specifieke opstelling in het geloof ondervond Kepler meerdere malen tegenwerking bij zijn werkzaamheden en benoemingen, onder andere bij een benoeming in Linz. In 1612 werd Linz de nieuwe woonplaats. In 1613 trouwt hij met Susanna Reuttinger, zijn tweede vrouw. In 1619 publiceert hij zijn beroemdste werk “Harmonice Mundi”, waarin hij aangeeft te geloven in een alles omvattende wereldharmonie. Dit werk bevat tevens de uitgebreide beschrijving van de derde Wet van Kepler. De drie wetten van Kepler beschrijven bewegingen van de planeten. Met zijn moeder Katharina gaat het minder goed. Zij is beschuldigd van hekserij. De beschuldiging van heks te zijn loopt in een periode van 1615 tot in 1621. Kepler staat volledig achter de onschuld van zijn moeder en steekt veel geld en tijd in de verdediging met de beste juristen. Na alle ellende en vernederingen wordt zij in het jaar 1621 vrijgesproken van vervolging, maar lang kan zij niet meer genieten van haar vrijheid. Een half jaar later sterft zij. In 1627 is Kepler voor het laten drukken van zijn boek “Tabulae Rudolphinae” in Ulm. De magistraat van Ulm zoekt hem op en vraagt om de oplossing van meetproblemen bij de grondmetingen. Door veel kennis van stereometrie lukt het Kepler een oplossing te bieden. Johannes Kepler was tevens een pionier van de optica en de kristallografie.

(Wordt vervolgd).

Jan M. Broeders, 250915 - nieuwsbrief Optische Fenomenen, www.optischefenomenen.nl

SUPERSOON

Sneller vliegen dan de snelheid van het geluid is al veel jaren geen probleem meer. De geluidssnelheid van ca. 335 meter per seconde (= 1218 km/u) bleek door de stand van de techniek lange tijd een onoverwinbare barrière. Pogingen om die geluidsbarrière te doorbreken eindigden vaak in ongelukken, soms met dodelijke slachtoffers. Door de technische ontwikkeling in de luchtvaart lukte het pas in 1947, nu meer dan vijfenzeventig jaar geleden, om sneller dan het geluid te vliegen. Op 14 oktober 1947, doorbrak de

Amerikaan Charles Yeager met de Bell X-1 de geluidsbarrière. Het was een mijlpaal in de geschiedenis van de luchtvaart en is meerdere keren herdacht in de filatelie.

Glamorous Glen. Tegen zijn vriendin Glennis, met wie hij later trouwde, had hij gezegd dat elk vliegtuig met haar naam hem altijd weer thuis zou brengen. Dat lukte aanvankelijk niet. Nadat hij in het voorjaar van 1944 zijn eerste tegenstander had neergeschoten, werd hij op 5 maart boven Frankrijk zelf neergehaald, maar wist zich te redden. Met hulp van de *Maquis*, de Franse verzetsbeweging, ontsnapte hij naar Spanje en was op 15 mei 1944 terug Engeland. Daar pakte hij de strijdbijl weer op en schoot korte tijd later een Duitse bommenwerper neer boven het Engelse Kanaal. Daar bleef het niet bij. Op 12 oktober schoot hij vijf vliegtuigen neer op één dag. Bij het einde van de oorlog stond zijn score op 12 vliegtuigen, waaronder een Messerschmitt Me-262, de eerste Duitse straaljager. Yeager keerde na de oorlog terug naar Amerika en bleef in de luchtmacht als testpiloot.

Charles 'Chuck' Yeager

Yeager, geboren in 1923, was een ervaren piloot die al in de Tweede Wereldoorlog zijn sporen had verdiend. Na zijn opleiding tot jachtvlieger in 1942 en toen de bijnaam *Chuck* kreeg, werd hij in november 1943 met zijn squadron overgeplaatst naar Engeland om het tegen de Duitsers op te nemen. Zijn jachtvliegtuig, een P-51 Mustang, gaf hij de naam

De Sound Barrier

Aan het einde van de oorlog beweerden enkele Duitse piloten in een duikvlucht door de geluidsbarrière te zijn gegaan. Dat werd echter niet bewezen en is ook nooit officieel geregistreerd. In 1946 vroeg de Bell vliegtuigfabriek de Amerikaanse regering om ruim

1,5 miljoen dollar om een programma op te zetten voor het doorbreken van de geluidsbarrière. Voor dit project werd door Bell een speciaal

vliegtuig gebouwd, de X-1, en uitgerust met vier raketmotoren. Door de luchtmacht werd Yeager geselecteerd om de X-1 te vliegen. Het project hield in om de X-1 onder een B-29 bommenwerper te bevestigen en het toestel vervolgens naar een grote hoogte te brengen en daar te lanceren. De redenen daarvoor waren de lagere luchtdruk en lagere temperatuur op grote

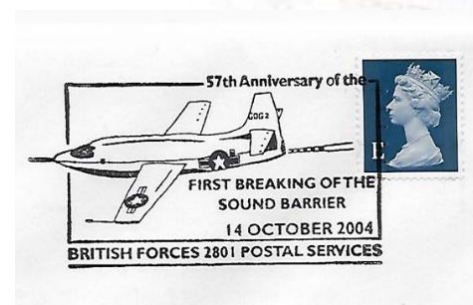
hoogte waardoor de geluidssnelheid eerder kon worden bereikt. De X-1 paste maar net onder de B-29 en moeilijk onder de bommenwerper te bevestigen die daarom op

‘poten’ werd gezet. Na meerdere proefvluchten met enkele prototypes van de X-1 brak op 14 oktober 1947 de grote dag aan. Vanaf de vliegbasis Edwards in Californië bracht de B-29 de X-1, met nu de volledige naam *Glamorous Glennis*, naar een hoogte van bijna 14 km waar het toestel boven de Mojave woestijn werd ‘afgeworpen’.

Yeager startte daarop één voor één de vier raketmotoren en begon een horizontale vlucht waarbij de snelheid steeds groter werd. Na enkele minuten, toen de raketbrandstof was verbruikt, had Yeager een snelheid van Mach 1,06 bereikt, bijna 1300 km/u. en dus was de geluidsbarrière doorbroken. De X-1 daalde daarna in glijvlucht terug naar de vliegbasis Edwards.

Het succes van deze vlucht werd aanvankelijk geheim gehouden - de Koude Oorlog was nog aan de gang - en pas maanden later gepubliceerd.

De X-1 werd later overgebracht naar het Smithsonian Air and Space Museum in Washington. Yeager bleef betrokken bij de ontwikkeling van nog snellere vliegtuigen. Op 12 december 1953 vloog hij met de Bell X-1A zelfs twee maal sneller dan het geluid. Op 24 km hoogte bereikte hij een snelheid van Mach 2.44 (= 3013 km/u).

In 1954 en de jaren daarna was hij commandant van een squadron straaljagers, achtereenvolgend in West Duitsland, Frankrijk, Amerika en Spanje. In 1962 werd hij commandant van de Aerospace Research Pilot School van de Amerikaanse luchtmacht voor de opleiding tot astronaut. Zelf werd hij niet opgeleid tot astronaut, wel maakte hij een vlucht met Neil Armstrong die in 1969 als eerste mens op maan stond. Voor de National Aeronautics and Space Administration (NASA) vloog Yeager met diverse experimentele typen 'vliegende voorwerpen'. In de jaren daarna volgden nog plaatsingen op

de Filipijnen, in Pakistan en in Korea. Op 1 maart 1975 werd Yeager gepensioneerd in de rang van Brigade-Generaal. Dat betekende niet dat hij niet meer vloog. Op 14 oktober 1997, de 50ste verjaardag van zijn legendarische vlucht, ging hij nogmaals door de geluidsbarrière als 'passagier' in een F-15 straaljager. Voor die gelegenheid kreeg het toestel de naam *Glamorous Glennis III*. Op 14 oktober 2012, de 65ste verjaardag van zijn legendarische vlucht en inmiddels 89 jaar oud, deed hij dat nog een keer. Tijdens zijn loopbaan ontving hij talloze onderscheidingen, onder meer voor zijn verdiensten in oorlogsomstandigheden en van het Amerikaanse Congress kreeg hij de *Medal of Honor* voor zijn bijdrage aan de ontwikkeling van de ruimtevaart.

Yeager overleed op 7 december 2020, 97 jaar oud.

Epiloog

De mogelijkheid van het vliegen boven de geluidssnelheid had een grote invloed op de militaire

luchtvaart; bijna alle straaljagers en bommenwerpers zijn daartoe tegenwoordig in staat, zoals de F-35 *Lightning II*, die inmiddels ook in Nederland in gebruik is. In de

burgerluchtvaart werd slechts één passagiersvliegtuig gebouwd dat sneller dan het geluid kon vliegen, de *Concorde*, ontworpen door een consortium van de Franse en Engelse vliegtuigfabrieken Aérospatiale

en British Aerospace. Vanaf 1969 werden 20 toestellen gebouwd voor enkele vliegmaatschappijen en gebruikt voor vluchten van en naar Europa, Azië en de Verenigde Staten. De *Concorde* kon een snelheid bereiken van Mach 2.04 (=2500 km/u). In 1976 werd de eerste vlucht met passagiers gemaakt. Een fataal ongeluk in 2000 op het vliegveld bij Parijs en de hoge kosten van onderhoud waren aanleiding om alle overige toestellen in 2003 buiten gebruik te stellen. Van de overgebleven vliegtuigen zijn vele te zien in diverse luchtvaartmusea. Inmiddels wordt in Amerika gewerkt aan

het prototype van een nieuw supersonisch passagiersvliegtuig dat in 2029 in gebruik zou moeten worden genomen.

(P. Daverschot)

Boekbespreking:

Titel: Michel Osteuropa en Michel Russland und Sovjet Union - 2024/2025

Dit zijn "traditioneel" de twee laatste delen in de reeks van Europa catalogi en ook deze zal ik in één bespreking samenvatten.

In de Oost-Europa catalogus (deel 15) vinden we de volgende landenc.q. gebieden; Karpaten-Oekraïne, Polen, Oekraïne, Wit-Rusland, of moet ik het Belarus noemen en West-Oekraïne. Karpaten-Oekraïne was een gebied dat onder die naam in 1939 slechts één zegel heeft uitgegeven en in 1944/45 nog een honderdtal inclusief port- en dienstzegels. Voor West-Oekraïne werden er nog minder (91 hoofdnummers) uitgegeven in de periode 1918/1919. Polen, Oekraïne en Wit-Rusland staan bekend om hun vele uitgaven van meestal thematisch beïnvloede postzegels, blokken en souvenirvelletjes. Als ik de catalogus doorblader krijg ik soms het gevoel dat ik door een kleurig plaatjesboek heenloop in plaats van door een postzegelcatalogus.

Afijn, wat is er nieuw aan deze catalogus. Natuurlijk vinden we de nieuwste uitgaven die sinds de vorige publicatie zijn uitgegeven en dat valt mij eigenlijk toch best wel mee. 62 Nieuwe catalogus nummers voor Polen, 42 voor Oekraïne en 80 voor Belarus. Dankzij (helaas) de oorlog in Oekraïne is de belangstelling voor de Oekraïense zegels behoorlijk gestegen. De iconische uitgifte van de zegels waarop een Oekraïense soldaat is afgebeeld die een Russisch slagschip de bekende vinger geeft (2022), werden snel opgepikt door de internationale media vanwege de reden achter dit motief. Ook de verzamelaars hebben zich op deze zegels geworpen en die staan nu een stuk hoger genoteerd dan zegels uit dezelfde periode met vergelijkbare oplagecijfers. Het zal u niet verbazen dat er sinds die tijd behoorlijk wat zegels met militaire motieven zijn verschenen en dat er door die belangstelling zo hier en daar prijzen zijn gestegen. Bij Polen vinden we een aantal nieuwe typevariëaties die zijn opgenomen. De oudere Poolse zegels tot ± 1950 zijn zo hier en daar opmerkelijk gestegen even als de "folievellen" die sinds 2005 uitgegeven worden. Verder geen echt nieuws aan het oostelijke front.

In totaal vinden we in deze alweer 109^e editie op ruim 720 bladzijden een ruime 7300 illustraties en ruim 32.400 prijsnoteringen.

Schrijver: Schwaneberger Verlag GMBH - Taal: Duits - Bladzijden: 720
Illustraties: Kleur - "Gebonden", hardcover 23 x 15,5 cm. - ISBN: 978-3-95402-485-8 - Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Prijs: € 74,= Excl. verzendkosten. - Informatie // Verkrijgbaar bij: Schwaneberger Verlag GmbH, Industriestr. 1 - 82110 Germering, Duitsland / Elke gerenommeerde postzegelhandel. - E-mail: redaktion@michel.de - Website: www.michel.de
Titel: **Michel Osteuropa en Michel Russland und Sovjet Union - 2024/2025**
(Henk P. Burgman (AIJP))

==_==_==_==

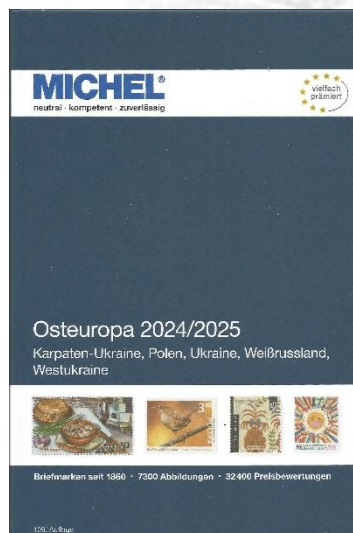
Dan het slotakkoord, de Rusland catalogus, deel 16 van de Europa reeks. Die begint uiteraard met de eerste zegels uit de tsaristische periode, 1858, en loopt door tot 1917 waarna de uitgaven van de provisorische regering, gevolgd door de zegels van de Russische Socialistische Federatieve Sovjet Republiek t/m 1923. Meteen daarop komen we de zegels tegen die vanaf 1992 door de toen ontstane Russische Federatie werden uitgegeven en dat heden ten dage nog steeds doen. Of dit een logische volgorde is wil ik in het midden laten. Hierna krijgen we de vele lokale uitgaven, de zegels uit de burgeroorlog periode, de diverse stadsposten en de zegels voor de diverse Russische postkantoren in het buitenland. Dan zitten we alweer op pagina 335 als de eerste Sovjet postzegels behandeld worden. In ruim 400 pagina's stormt deze postzegel overvloed over ons heen. Dit laatste gedeelte, eindigend in 1991, wordt gekenmerkt door de vele thematisch geïnspireerde uitgaven met een uitgebreid scala van motieven, waarvan vele thematische verzamelaars gretig gebruik van maken. Naast het grote aantal zegels met interessante motieven, bevat deze catalogus ook een waternal aan blokken, velletjes en wat al niet meer.

Wat is er nieuw? Ook hier eigenlijk niet veel schokkends. Uiteraard zijn er de nieuwe uitgaven (± 200) voor het huidige Rusland. Opvallend is dat er bij oudere zegels van het Russische rijk enkele typevarianten aanzienlijke prijsverhogingen te zien zijn. Dit geldt ook bij enkele zegels uit de Sovjetperiode (1920-1980). In diezelfde periode zijn twee type variëteiten opgedoken en voor het eerst vermeld. Hier en daar is er ook nog extra informatie toegevoegd betreffende gevaarlijke vervalsingen. En daar moeten we het mee doen qua nieuws.

Met 780 bladzijden, 8200, meestal kleuren, illustraties en pakweg 36100 prijsnotities is dit een mooie afsluiting van deze reeks.

(Henk P. Burgman (AIJP))

Schrijver: Schwaneberger Verlag GMBH - Taal: Duits - Bladzijden: 780 - Illustraties: Kleur
"Gebonden", hardcover 23 x 15,5 cm. - ISBN: 978-3-95402-486-5 - Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Prijs: € 79,= Excl. verzendkosten. - Als e-book: € 49,= - Informatie // Verkrijgbaar bij: Schwaneberger Verlag GmbH, Industriestr. 1 - 82110 Germering, Duitsland / Elke gerenommeerde postzegelhandel. - E-mail: redaktion@michel.de - Website: www.michel.de

WOII kruisende correspondentie naar aanleiding van de inval door de Duitsers op 10 mei 1940

Inleiding

Als bevlogen verzamelaar van de Nederlandse zijde van poststukken van de Tweede Wereldoorlog, met als één van de specialisaties "teruggezonden post / verbroken verbindingen", stuitte ik enkele jaren geleden op onderstaand tweetal briefkaarten. De verkoper van de twee briefkaarten, Bert Brinkman*,

maakte mij erop attent dat er een verband was tussen de twee briefkaarten. Na het lezen ervan leek mij de inhoud interessant genoeg om er een artikeltje over te maken.

De briefkaart van Nederlands Indië

Op 30 april 1940 schreef mevrouw Visser in Buitenzorg, Nederlands Indië, een briefkaart aan haar zoon in Nederland. De tekst handelt over een toespraak op 29 april 1940 voor het Rode Kruis door Hare Majesteit Prinses Juliana. Mevrouw Visser was enkele minuten te laat om het begin van de toespraak te horen; terloops merkt ze op dat een huisgenoot haar erop attent maakte de stem van haar zoon te herkennen die de aankondiging deed. Ze vraagt "was jij dat"? Verder schrijft ze over familie aangelegenheden en het politieke leven in Nederlands Indië.

De briefkaart wordt op 1 mei 1940 op het postkantoor in Buitenzorg afgestempeld en gaat op donderdag 2 mei 1940 per KLM luchtpost met de Emoe (PH-ARE) van Batavia naar Napels in Italië. Op 7 mei 1940 komt de post in Napels aan en wordt verder per trein via Duitsland naar Nederland vervoerd (de

normale postroute vanuit het verre Oosten). De briefkaart wordt in Duitsland (Keulen) gecensureerd, zie het ronde rode stempel op de voorzijde. (alle internationale post wordt vanaf de inval in Polen op 1 september 1939 gecensureerd). Door de inval door Duitsland in Nederland op 10 mei 1940 blijft de briefkaart onbesteld liggen en wordt eerst op 5 augustus 1940 in Den Haag bezorgd en doorgestuurd naar het nieuwe adres van de heer Visser in Arnhem.

Buitenzorg, 1 mei 1940. Briefkaart met bestemming Den Haag, op 5 augustus 1940 doorgestuurd naar Arnhem. Tarief: briefkaart naar Nederland 5 cent, luchtrecht voor briefkaart 7½ cent. De ronde rode stempel is van het censuurkantoor in Köln evenals het vierkante stempeltje 12 en de aantekeningen boven BRIEFKAART. Met potlood is de ontvangstdatum 5/8 '40 geschreven; of dit in Den Haag of Arnhem is gebeurd is niet met zekerheid te zeggen. Verder het vertrekstempel van 's-Gravenhage d.d. 5.VIII.1940.

Briefe jongen, Buitenzorg 30. 4. 40
 Gisteren werd ik opgehouden naar.
 door eenige minuten te laat om Pr. Juliana
 vanaf 8 begin van haar Pr. K. toespraak te
 horen. Welke zei vóór dat H.K. sprak hinde te
 een mannenstem die de aankondiging deed, was
 zij dat? - I viel me op dat de stem v. Pr. J. nu sterk
 licht op die van onze Koningin en hij spreekt nu
 ook veel duidelijker mij honden alles woord van woord
 verstaan. Waren pracht geesten zijn dat van
 daag van de Tuilels, overgebleven en m.i. zal dit sterke
 hun Koninkrijk hechter maken. Wat zijn
 onze gedachten heel veel in Holland! Veel van mijn
 kennissen n.s. en zijn terug Koninkrijk. Ik begrijp nu
 vredele gevoel niet. Ik ben vredele gevoel
 en anders niet en veel omdat ik Hollander ben dat zegt
 alles voor. Dank voor je brief en 's negatief, er wordt
 een vergroting van gemaakt. Ben er al nieuwsgierig naar.
 Welke van daag met schouwen en n.l. badplaats o/d jets

De achterzijde van de briefkaart.

De briefkaart van Nederland

Tijdens de lange reis van de briefkaart van zijn moeder schrijft de heer Visser op 7 mei 1940 in Den Haag een briefkaart aan haar in Buitenzorg. De tekst gaat over de angst in Nederland en dat de militaire verlopen zijn ingetrokken. Letterlijk: "niemand weet waarvoor, misschien maar goed ook". Hij refereert ook nog aan de radio-uitzending: "en heb je nu op 29/4 vóór en na Prinses Juliana nog mijn stem gehoord....?". De briefkaart wordt op 8 mei 1940 te 's-Gravenhage afgestempeld met de op dat moment wel zeer wrange tekst "**Vakantie in Vredig Vaderland**". Gezien het geplaatste paars/violette drieregelige stempel RETOUR AFZ / VERBINDING / VERBROKEN is de briefkaart te laat geweest om nog voor de inval door de Duitsers op 10 mei 1940 te kunnen vertrekken en bij de heer Visser terug bezorgd.

's-Gravenhage, 8 mei 1940. Briefkaart met bestemming Buitenzorg, JAVA in Nederlands Indië. Tarief: briefkaart "per normalen luchtdienst" Amsterdam-Bandoeng 10 cent. Door de inval door de Duitsers op 10 mei 1940 is de kaart terug bezorgd bij de afzender door een verbroken postverbinding. De drieregule paars/violette stempel is vervaardigd uit een (kinder)stempeldoosje.

Door vergelijking met andere stempels uit Den Haag op post naar Nederlands Indië in deze periode, kan worden gesteld dat de drie regels vast in één stempel zijn geplaatst. (zie hierna).

De achterzijde van de briefkaart

De achterzijde van de briefkaart is bedrukt met een tekst in cursive handschrift. De tekst is een persoonlijke brief van Adam van der Linden, waarin hij zijn gevoelens over de oorlog en de situatie in Nederland uitdrukt. Hij vermeldt onder andere zijn afkeer van de oorlog, zijn afkeer van de Duitse bezetting, en zijn afkeer van de Nederlandse regering. Hij eindigt de brief met de tekst: 'Ik heb u lief, en ik heb u lief, en ik heb u lief'.

De achterzijde van de briefkaart

Adam van der Linden

UW REACTIES

Van de heer **Herman Geurts** ontvingen wij volgende reactie op de vraag van Eddy Cox in de vorige KNBF Nieuwsbrief:

Geachte heren.

Hoewel ik geen Frankrijk of USA verzamel kan ik de vraag van de heer Cox volgens mij toch wel beantwoorden

De brief laat een mengfrankering zien van Franse zegels met een zegel van USA. Regelmatig zie ik als verzamelaar samengestelde frankeringen van 2 of meer landen. Soms filatelistische spelerei, maar niet altijd.

Wat zie ik op de brief?

De zegels werden in 1947 afgestempeld met een stempel van Wissembourg (Fr)

A.I. wist het volgende te vertellen:

De luchthaven van Wissembourg werd in 1917 geopend als een militair vliegveld en werd tijdens het interbellum gebruikt door Air France. In de Tweede Wereldoorlog werd de luchthaven door de Luftwaffe gebruikt als militaire basis. Na de oorlog werd de luchthaven opnieuw geopend en als een militaire basis voor de Franse luchtmacht en de U.S. Air Force.

Hieruit concludeer ik dat de brief hoogstwaarschijnlijk door een Amerikaanse militair is verzonden. Als de brief via veldpost was verzonden, was de Amerikaanse zegel geldig geweest. Immers militairen in het buitenland gestationeerd mogen frankeren met zegels uit hun eigen land. Voorwaarde is dan wel dat de brief dan via de veldpost wordt aangeleverd. Echter de brief is normaal aangeleverd bij de Franse post. Dus moest er gewoon met Franse zegels worden gefrankeerd. De zegel van USA heeft verder geen functie. En is (volgens mij) dus zeker niet bedoeld om het binnenlandse luchtposttarief in USA af te dekken.

Dit is hoe ik er tegen aan kijk. Benieuwd of dat overeenstemt met overige lezer-reacties.

*Met vriendelijke groet,
Herman Geurts*

Ook de heer **Edwin Voerman** reageerde op deze vraag:

Dag Eddy,

Van deze brief klopt niet veel. Is het stuk wel verzonden en aangekomen in de USA? Is er sprake van een aankomststempel?

Het tarief voor een brief buitenland via de gewone post bedroeg 10 francs per 10 gram geldig van 1 februari 1946 tot 1 mei 1948.

Er is dus sprake van 1,50 francs overfrankering. Dat mag, maar is voor verzamelaarsacceptatie veel te veel (mag maximaal 5% zijn).

De Amerikaanse zegel is tegelijkertijd met de Franse afgestempeld door het kantoor van verzending Wissembourg. Omdat die zegel voor het verkeer in Frankrijk niet geldig was, had die met een pennenstreek moeten worden vernietigd.

Voor de kosten van vliegen binnen de USA lijkt met het beste even contact op te nemen met de USCA. Die weten dat wel.

Het Franse deel aan deze brief is in elk geval niet in orde. Een curieus stuk is het wel.

*Met groet,
Edwin Voerman.*

Wij stellen graag ruimte beschikbaar in de KNBF Nieuwsbrief voor lezers die willen reageren. Een reactie wordt geplaatst onder verantwoordelijkheid van de afzender en geeft de opvatting van de afzender weer. De redactie kan beslissen bepaalde reacties niet op te nemen.

Ook reageren? Stuur uw reactie aan: redactienieuwsbrief@knbf.nl.

Hou de bijdrage beperkt. De redactie beslist of de brief geplaatst wordt of niet en dat hangt onder meer samen met de beschikbare ruimte. De redactie mag de brief inkorten en/of redigeren. Anonieme reacties worden niet geplaatst, dus vermeld bij inzending in ieder geval uw naam en adres.

@ Redactienieuwsbrief@knbf.nl
